

Kielce, dnia 22 lutego 2024 r.

WK.60.27.2023

Pani Aleksandra Klubińska

Burmistrz Miasta i Gminy Koprzywnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w Koprzywnicy w okresie od dnia 18 września do dnia 21 grudnia 2023 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Koprzywnica** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli podpisano w dniu 12 stycznia 2024 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Koprzywnica. Wykazane nieprawidłowości uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W 2022 roku zaniechano złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości dla Gminy Koprzywnica obowiązującej od miesiąca czerwca w zakresie zmiany powierzchni gruntów podlegających opodatkowaniu na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego stwierdzających nabycie prawa własności do gruntów oznaczonych symbolem „dr” o łącznej powierzchni 37.331 m² oraz zmian wynikających z ewidencji geodezyjnej. Wobec powyższego w miesiącach styczeń – maj opodatkowaniu podlegały grunty o pow. 456.310 m², natomiast od czerwca do grudnia o pow. 8.300 m². Ponadto w 2022 roku bezpodstawnie w deklaracji Gminy wykazano w gruntach podlegających w zwolnieniu działkę nr 371/2 obręb Sośniczany o pow. 700 m² przekazaną w użytkowanie wieczyste. Zawyżenie podatku wynosi 117.603,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 2 oraz art. 6 ust. 9 pkt 2 i art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych² oraz art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa³.
2. W 2022 roku nie dokonano czynności sprawdzających i wyjaśniających mających na celu ustalenie zasadności niewykazywania do opodatkowania budowli przez podatników prowadzących działalność gospodarczą o nr kont: 003/0228 i 003/0038. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2023 r. poz. 70 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

³ Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

3. W 2022 roku wystąpiły przypadki zaniechania opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania w 2021 roku. Zniżenie podatku wynosi 718,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
4. W latach 2019-2023 nie przedłożono Radzie Miejskiej w Koprzywnicy projektu uchwały, a Rada Miejska nie ustaliła stawki procentowej opłaty adiacenckiej w przypadku wzrostu wartości nieruchomości w wyniku ich podziału dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego. Nieprawidłowość narusza art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴ oraz art. 98a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁵.
5. W dniu 17.09.2021 r. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr XLIV/213/2021 w sprawie przekazania projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków organowi regulacyjnemu do zaopiniowania. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w dniu 3 listopada 2021 r. przekazał do Urzędu Miasta i Gminy postanowienie znak: KR.RZT.71.157.2021 pozytywnie opiniując ww. projekt, z warunkami do uzupełnienia. W dniu 19.09.2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane i niektórych innych ustaw⁶ wprowadzająca w art. 7 zmiany w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁷. Powyższa nowelizacja wprowadziła art. 19a „Wydanie warunków przyłączenia do sieci; odbiór przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego” w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zgodnie z art. 35 ust. 2 ww. zmieniającej ustawy określono termin 12 miesięcy na dostosowanie przez rady gmin treści regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązujących na obszarze ich właściwości do przepisów ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Rada Miejska w terminie do 19.09.2021 r. nie dostosowała regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta i Gminy do ww. zmian przepisów prawa, natomiast Burmistrz na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym nie przygotował projektu uchwały Rady Miejskiej uwzględniającej te zmiany.
6. W 2022 roku wystąpiły przypadki wystawiania faktur za dostarczenie wody dla których przyjęto obowiązywanie nowej stawki taryfy od 6.10.2022 r., pomimo iż zmiana taryfy nastąpiła od 15.10.2022 r. W konsekwencji przyjęcia nieprawidłowego obowiązywania taryfy zatwierdzonej decyzją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zawyżono dochody co najmniej o kwotę 850,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 24f ust. 1 w związku z art. 24e ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków⁸.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 471

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm., dalej ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1074, dalej rozporządzenie w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

II. W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych:

1. Nie zachowano terminu 30 dni na zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych:
 - a) ogłoszenia o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia publicznego pn. „Ochrona fizyczna oczyszczalni ścieków w Koprzywnicy w 2023 roku”,
 - b) ogłoszenia o wykonaniu umowy w zakresie udzielonych zamówień publicznych pn.:
 - „Remont dróg gminnych nr 334009T Błonie – Sośniczany oraz nr 334083T w m. Koprzywnica – ul. Klasztorna”,
 - „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 334080T w miejscowości Koprzywnica ul. Rynek”. Nieprawidłowość narusza art. 309 ust. 1 oraz art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁹.
2. Wadium w postępowaniu pn. „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 334080T w miejscowości Koprzywnica ul. Rynek” wniesione przez Wykonawcę w pieniądzu w kwocie 12.000,00 zł na rachunek bankowy w dniu 10.08.2021 r. zwrócono 132 dni po terminie, co narusza art. 98 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

III. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont Urzędu bowiem:
 - a) konto 800 „Fundusz jednostki” oraz konto 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazywały salda dwustronne Wn i Ma na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki 31.12.2022 r. (BZ) i na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 1.01.2023 r. (BO),
 - b) na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” ujmowano rozrachunki z innymi gminami z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego dzieci z terenu Gminy Koprzywnica uczęszczających do przedszkoli w innych gminach. Łącznie w 2022 roku na koncie 201 ujęto zobowiązania z ww. tytułu na kwotę 62.271,42 zł, które powinny być ujmowane na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁰ oraz w zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem Nr 35/2018 Burmistrza z dnia 28.06.2020 r. (ze zmianami), w związku z art. 4ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹.
2. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych (dziennika i kont księgi głównej) oraz dokonywania w nich zapisów księgowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) za poszczególne okresy sprawozdawcze 2022 roku nie sporządzano zestawień obrotów i sald księgi głównej, co narusza art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

- b) nie sporządzano zestawień obrotów dzienników częściowych dla Urzędu Miasta i Gminy, grupujących zdarzenia wg ich rodzajów, co narusza art. 14 ust. 3 tej ustawy,
- c) saldo Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” wynosiło 135.039,71 zł według stanu na dzień 31.12.2022 r. bez wskazania źródła pochodzenia środków, co narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
3. W 2022 roku wystąpiły przypadki nieewidencjonowania na bieżąco na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wartości zaangażowania na podstawie zawartych umów czyli faktycznego zaangażowania wydatków, lecz ujmowano je w następnych okresach sprawozdawczych pod datą zapłaty. W objętej kontrolą próbie ujęto zaangażowanie wydatków budżetowych na kwotę ogółem 130.043,00 zł z opóźnieniem wynoszących od 33 do 108 dni. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹² oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
4. W zakresie prawidłowości prowadzenia ewidencji podatków stwierdzono przypadki, że przypisu podatku od nieruchomości od osób fizycznych dokonano na szczegółowych kontach podatników pod inną datą niż data doręczenia podatnikowi decyzji w sprawie wymiaru podatku, co narusza § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla jednostek samorządu terytorialnego¹³, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁴.
5. W zakresie terminowości i prawidłowości sporządzenia za 2022 rok sprawozdania finansowego Urzędu Miasta i Gminy stwierdzono:
- a) sporządzono sprawozdania finansowe Urzędu w dniu 27.04.2023 r., zamiast w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe, co narusza § 32 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.,
- b) w bilansie jednostki Urząd w Aktywach w kolumnie „Stan na koniec roku” w poz. A.II.1.5 „Inne środki trwałe” wykazano dane w kwocie 31.668,15 zł, zamiast w kwocie 21.632,05 zł które wynikają z ewidencji księgowej, Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 tej ustawy oraz załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- c) w Zestawieniu zmian w funduszu jednostki Urząd w poz. I.1.4 „Środki na inwestycje” wykazano dane w kwocie 10.783.028,03 zł, zgodne z ewidencją księgową konta 800-001-004 „Fundusz jednostki-zwiększenia środki na inwestycje”, które to dane nie są zgodne z sumą wydatków ujętych w ewidencji księgowej na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” wg §§ 605, 606 i 617, wynoszących łącznie kwotę 9.518.601,14 zł. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, związku z § 23 ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- d) na dzień 31.12.2022 r. nie ujęto w księgach rachunkowych oraz sprawozdaniu finansowym rezerwy na zobowiązania, jak również nie wskazano w informacji dodatkowej danych w zakresie informacji o toczącym się postępowaniu, którego wynik może wpłynąć na sytuację majątkową i finansową jednostki, pomimo iż na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

¹³ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla jednostek samorządu terytorialnego

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm., dalej ustawa ordynacja podatkowa

jednostka posiadała wiedzę w zakresie skutków finansowych wynikających z pozwu o zapłatę w postępowaniu upominawczym złożonego przeciwko Gminie Koprzywnica w dn. 27.12.2022 r. W dniu 23.01.2023 r. do Urzędu wpłynął z Sądu Okręgowego w Kielcach VII Wydział Gospodarczy odpis nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 17.01.2023 roku sygn. AktVII GNc 3/23. Sąd Okręgowy w Kielcach VII Wydział Gospodarczy nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 17.01.2023 r. nakazał pozwanej Gminie Koprzywnica zapłacić powodowi kwotę 90.200,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot 33.825,00 zł od dnia 3.08.2020 r. do dnia zapłaty i 56.375,00 zł od dnia 16.01.2021 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 8.127,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3.600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 21 ww. ustawy oraz art. 7 ust. 1 pkt 5, art. 28 ust. 1 pkt 9 i art. 35d ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami tworzenia rezerw określonymi w Krajowym Standardzie Rachunkowości Nr 6 „Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe”, stanowiącym załącznik do Komunikatu Nr 2 Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia znowelizowanego Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 6 "Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe"¹⁵, a także obowiązujące w jednostce metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego określone w zarządzeniu Nr 35/2018 Burmistrza z dnia 28.06.2020 r. (ze zmianami) w sprawie przyjęcia zasad/polityki rachunkowości.

- 6.** W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a)** w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za okres od początku roku do dnia 31.12.2022 r. (korekta nr 2 z dnia 29.06.2023 r.) skutki:
- obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych zaniżono o kwotę 7.027,85 zł,
 - obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych od osób prawnych zaniżono o kwotę 556,82 zł,
 - rozłożenia na raty w podatku od środków transportowych dla osób prawnych zaniżono o kwotę 5.000,00 zł,
- b)** w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu za okres od początku roku do dnia 31.12.2022 r. (korekta nr 2 z dnia 19.04.2023 r.) w kolumnie 11 „wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego”:
- w podziale klasyfikacji 600/60017/4270 wykazano kwotę 267.013,45 zł, zamiast kwotę 286.606,40 zł,
 - w podziale klasyfikacji 900/90095/6050 wykazano kwotę 23.788,57 zł, zamiast kwotę 32.157,20 zł.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁶, w związku z odpowiednio § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 lit. b) oraz § 8 ust. 4 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 37 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

¹⁵ Dz. Urz. MF z 2014 r. poz. 12, dalej Komunikat Nr 2 Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r.

¹⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

7. W sporządzonym w dniu 20.02.2023 r. (korekta nr 1) sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku w części A „Należności oraz wybrane aktywa finansowe” w wierszu N3 „gotówka i depozyty” wykazano dane w kwocie 3.552.159,45 zł, zamiast w kwocie 3.552.239,58 zł.
Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1, § 4 ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁷, w związku z § 13 ust. 1 pkt 4 oraz § 14 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 8 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.
8. W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń sporządzonym w dniu 21.02.2022 r. według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. nie wykazano kwoty z tytułu niezwróconego w terminie wadium w postępowaniu pn. „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 334080T w miejscowości Koprzywnica ul. Rynek” wniesionego przez Wykonawcę w pieniądzu w kwocie 12.000,00 zł na rachunek bankowy w dniu 10.08.2021 r., pomimo iż powyższa kwota stanowiła zobowiązanie wymagalne, co narusza § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 8 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.
9. Na dzień 31.12.2022 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji tych składników, pomimo iż występowały salda na kontach 020, 071, 072, 080, 201, 222, 225, 226, 229, 231, 234, 800, 840, 860, 960, 961, co narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

IV. W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

1. W latach 2021-2023 zaniechano przedłożenia Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobu Gminy.
Nieprawidłowość narusza art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego¹⁸.
2. Pomimo przekształcenia w latach poprzednich 3 jednostek oświatowych w jednostkę budżetową pn. Zespół Placówek Oświatowych w Koprzywnicy do dnia kontroli nie wydano decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu na rzecz likwidowanych jednostek organizacyjnych, z jednoczesnym jego ustanowieniem na rzecz Zespołu Placówek Oświatowych w Koprzywnicy. Ponadto nie przekazano w trwały zarząd nieruchomości na rzecz Żłobka Gminnego w Koprzywnicy. Nieprawidłowość narusza art. 43 ust. 1 i ust. 5 w związku z art. 4 pkt 10 i art. 44 ust. 2 oraz art. 49 ust. 2 o gospodarce nieruchomościami.

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 725, dalej ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

V. W zakresie rozliczeń z finansowych gminy z jej jednostkami organizacyjnymi:

1. Centrum Usług Wspólnych będące jednostką obsługującą Miejską - Gminną Bibliotekę Publiczną oraz Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury i Sportu złożyło sprawozdania z operacji finansowych Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2022 r. tych jednostek w formie papierowej, zamiast sporządzenia w postaci elektronicznej opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 9 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
2. Przekazane przez Centrum Usług Wspólnych sprawozdania finansowe za 2022 rok jednostek obsługiwanych: Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, sporządzone zostały w formie papierowej, a także nie zostały podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych i kierownika jednostki. Nieprawidłowość narusza art. 45 ust. 1f i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

VI. W zakresie pozostałych ustaleń:

1. Zawarta z Nadwiślańskim Bankiem Spółdzielczym w Solcu – Zdroju umowa z dnia 28.10.2019 r. na obsługę bankową budżetu Gminy i jej jednostek organizacyjnych uwzględniała prowadzenie rachunków bankowych dla Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu oraz Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej będących samorządowymi instytucjami kultury, posiadającymi osobowość prawną, co narusza art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹⁹.
2. W terminie do 31 maja 2023 r. nie przedłożono Radzie Miejskiej oraz nie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania za 2022 rok z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁰, co narusza art. 5a ust. 3 tej ustawy.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku/Głównym księgowym. Prawa i obowiązki Skarbnika/Głównego księgowego określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1

¹⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 571

i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki), zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy rzetelnie wykazywać dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu oraz zwolnionych z tego podatku, stosownie do art. 2 ust. 3, art. 3 ust. 1 i art. 6 ust. 10 oraz art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Dokonać weryfikacji danych wykazanych w deklaracjach za lata 2019-2024. Poinformować Izbę o skutkach finansowych wynikających z podjętych działań.
2. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.
3. Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać od 1 stycznia każdego roku budynki mieszkalne oddane do użytkowania w roku poprzednim, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
4. Prawidłowo stosować okres obowiązywania taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę ustaloną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, stosownie do przepisów art. 24f ust. 1 w związku z art. 24e ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
5. W Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczać w terminie 30 dni ogłoszenia o:
 - a) wyniku postępowania, stosownie do art. 309 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - b) wykonaniu umowy, stosownie do art. 448 ww. ustawy.

6. Wadium zwracać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wystąpienia jednej z okoliczności: upływu terminu związania ofertą, zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia, z wyjątkiem sytuacji gdy nie zostało rozstrzygnięte odwołanie na czynność unieważnienia albo nie upłynął termin do jego wniesienia, stosownie do art. 98 ust. 1 ustawy Prawo zamówień.
7. Przedłożyć Radzie Miejskiej uchwały dotyczące:
 - a) ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej, stosownie art. 98a ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
 - b) regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, po pozytywnym zaopiniowaniu organu regulacyjnego, stosownie do art. 19 ust. 2 i 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,
 - c) określenia zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
8. Zapisów operacji gospodarczych dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., a w szczególności:
 - a) wykazywać jednostronne saldo konta 800 „Fundusz jednostki” oznaczające stan funduszu jednostki oraz saldo Ma konta 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” oznaczające stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
 - b) rozrachunki z Gminami z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego dzieci z terenu Gminy Koprzywnica uczęszczających do przedszkoli w innej Gminie ujmować na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”.
9. Sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej, zgodnie z art. 18 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
10. Przy prowadzeniu dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
11. W księgach rachunkowych Urzędu prawne zaangażowanie wydatków budżetowych ujmować na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, w tym wartość umowy, której wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym ujmować na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego", stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

12. Prawidłowo prowadzić ewidencję przypisów i odpisów z tytułu podatków, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 Ordynacji podatkowej, a w szczególności przypisu zobowiązania podatkowego (podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób fizycznych) dokonywać na karcie kontowej podatnika pod datą doręczenia podatnikowi decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
13. Sprawozdania finansowe sporządzać w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe stosownie do w § 32 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r..
14. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze wykazywać w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4, ust. 7 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
15. W księgach rachunkowych Urzędu oraz sprawozdaniu finansowym ujmować rezerwy na zobowiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy o rachunkowości, a także wskazywać w informacji dodatkowej dane w zakresie informacji o toczących się postępowaniach, które mogą wpłynąć na sytuację majątkową i finansową jednostki, w związku z toczącymi przeciwko jednostce samorządu terytorialnego postępowaniami sądowymi, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 1a ustawy o rachunkowości, w związku art. 7 ust. 1 pkt 5, art. art. 28 ust. 1 pkt 9 oraz art. 35d ust. 1 pkt 1 tej ustawy oraz wzorem informacji dodatkowej stanowiącej załącznik Nr 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. W kwocie tworzonej rezerwy uwzględniać kwotę roszczenia określoną w pozwie a także koszty postępowania sądowego, zgodnie ze szczegółowymi zasadami tworzenia rezerw określonymi w Krajowym Standardzie Rachunkowości (KSR) Nr 6 „Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe”.
16. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
17. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2022 rok wraz z uzasadnieniem oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 22 ust. 6 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
18. W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4 w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

19. Przeprowadzać na ostatni dzień każdego roku inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz wymienionych w ww. przepisie, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
20. Wydać decyzję o wygaśnięciu trwałego zarządu na rzecz Publicznej Szkoły Podstawowej w Koprzywnicy i Publicznego Przedszkola w Koprzywnicy oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Koprzywnicy, z jednoczesnym jego ustanowieniem na rzecz Zespół Placówek Oświatowych w Koprzywnicy, stosownie do art. 49 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
21. Przekazać w trwały zarząd nieruchomości na rzecz Żłobka Gminnego w Koprzywnicy, stosownie do art. 43 ust. 1 i ust. 5, w związku z art. 4 pkt 10 i art. 44 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
22. Zobowiązać Centrum Usług Wspólnych w Koprzywnicy w zakresie obsługiwanych instytucji kultury do sporządzania:
 - a) sprawozdań z operacji finansowych Rb-N i Rb-Z w postaci elektronicznej i opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, stosownie do a § 9 ust. 1 i ust. 9 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
 - b) sprawozdań finansowych w zakresie ustalonym w załączniku nr 1 ustawy o rachunkowości oraz ich przekazywania w postaci elektronicznej opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, stosownie do art. 45 ust. 1f i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
23. Nie obejmować samorządowych instytucji kultury umową bankowej obsługi budżetu Gminy, stosownie do art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
24. Nie później niż do dnia 31 maja każdego roku przedkładać Radzie Miejskiej oraz publikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie za rok poprzedni z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stosownie do art. 5a ust. 3 tej ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pani Burmistrz zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. W zawiadomieniu o wykonaniu wniosków pokontrolnych proszę poinformować o rezultatach finansowych podjętych działań (np. kwotach odpisów, przypisów, skutków dokonanych korekt).

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(podpisano podpisem kwalifikowanym)

Do wiadomości:

Rada Miejska w Koprzywnicy